

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Філософський факультет
Музей книги і друкарства України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Науково-дослідний інститут українознавства МОН України

Українознавчий альманах

Випуск 32

Київ 2023

Українознавчий альманах. Випуск 32. К.: «Міленіум», 2023. 76 с.
ISSN 2520-2626
DOI: <https://doi.org/10.17721/2520-2626/2023.32>

Випуск присвячено дослідженню проблеми «жінка і війна» в історичній ретроспективі та в контексті російської агресії проти України 2014-2023 рр. Матеріали підготовано в межах спільного проєкту Київського національного університету імені Тараса Шевченка (філософського факультету), Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, Музею книги та друкарства України та Науково-дослідного інституту українознавства МОН України. Основні проблеми, розглянуті у даному номері журналу: «жіноче обличчя» війни; материнство і війна: екзистенційні виклики та етичні колізії; жінка у національно-визвольних змаганнях українського народу; проблеми та труднощі українських жінок, які проживають на окупованій території тощо.

Для науковців, викладачів, студентів.

Головний редактор

Сергій Руденко, д-р філос. н., проф.

Відповідальна за випуск

Ірина Грабовська, канд. філос. н., с.н.с.

Упорядниці

Світлана Кагамлик, д-р. іст. н., Катерина Кобченко, канд. іст. н.

Редакційна колегія

Т.І. Власова, д-р філос. н., проф.; І.М. Грабовська, канд. філос. н., ст. наук. співр.; С.Р. Кагамлик, д-р. іст. н., ст. наук. співр.; О.Р. Кісь, д-р іст. н., ст. наук. співр.; Р.М. Конта, д-р іст. н., проф.; М.І. Обушний, д-р політ. н., проф.; С.В. Сторожук, д-р філос. н., проф.; А.М. Тормахова, канд. іст. н., доц.; М.І. Хилько, д-р філос. н., проф.; К.С. Шевчук, д-р філос.н., проф.; Роман Сапенко, д-р філософії (габілітований), проф. (м. Зелена Гура, Республіка Польща); Кармен Шайде, д-р історії (габілітований), доцент (м. Берн, Швейцарія).

Затверджено Вченою радою філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Протокол №12 від 19 червня 2023 року).

Зареєстровано Міністерством юстиції України

Свідоцтво про державну реєстрацію

КВ No 24897-14837P від 17.06.2021

Видання індексується Google Scholar та Index Copernicus International.

Рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України «Українознавчий альманах» визнано фаховим виданням з філософських наук (наказ No 886 від 02 липня 2020 р.) та історичних наук (наказ No 1471 від 26 листопада 2020 р.) у категорії "Б".

© Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2023

© Філософський факультет, 2023

© Науково-дослідний інститут українознавства МОН України, 2023

©Музей книги і друкарства України, 2023

© Мелітопольський державний педагогічний університет

імені Богдана Хмельницького, 2023

© Міленіум, 2023

Ukrainoznavchy Almanakh (Almanac of Ukrainian Studies). Issue 32. Kyiv: "Milenium", 2023. 76 p.

ISSN 2520-2626

DOI: <https://doi.org/10.17721/2520-2626/2023.32>

In this issue of the journal the theme of "women and war" is under analysis in the historical retrospective and the context of Russia aggression against Ukraine in 2014-2023. The materials have been prepared within the frame of the joint project of Taras Shevchenko National University of Kiev (Faculty of Philosophy), Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University, Museum of Books and Printing in Ukraine and Research Institute of Ukrainian Studies of the Ministry of Education and Science of Ukraine. The main problems, which have been touched upon in this issue, include `the women`s face` of the war, motherhood and war in the sphere of existential and ethic challenges of the Ukrainian peoples liberation, the problems and difficulties of the Ukrainian women who live on the occupied territories, etc.

For scientists, lecturers and students.

Chef Editor

Serhiy Rudenko, Full Professor, Dr. Habil

Responsible for the release

Iryna Grabovska, PhD

Editors of the issue

Svitlana Kahamlyk, Dr. Habil; Kateryna Kobchenko, PhD

Editorial Board

T.I. Vlasova, Full Professor, Dr. Habil.; I.M. Grabovska, Senior Research Fellow, PhD; S.R. Kahamlyk, Senior Research Fellow, Dr. Habil.; O.R. Kis, Senior Research Fellow, Dr. Habil.; R.M. Konta, Full Professor, Dr. Habil.; M.I. Obushnyi, Full Professor, Dr. Habil.; S.V. Storozhuk, Full Professor, Dr. Habil.; A.M. Tormakhova, Associate Professor, PhD.; M.I. Khylyko, Full Professor, Dr. Habil.; K.S. Shevchuk, Full Professor, Dr. Habil.; Roman Sapenko, Full Professor, Dr. Habil. (Zeliona Góra, Poland); Carmen Scheide, Professor, Dr. Habil. (Bern, Switzerland).

Approved by the Academic Council of the Faculty of Philosophy, National Taras Shevchenko University of Kyiv (Protocol No 12 from 19 June, 2023).

Certificate of state registration KB № 24897-14837P from 17.06.2021

The publication is indexed by Google Scholar and Index Copernicus.

By the decision of the Certification Board of the Ministry of Education and Science of Ukraine Almanac of Ukrainian Studies is included to the List of professional publications of Ukraine in category "B" in philosophical sciences (order No 886 from July 2, 2020) and historical sciences (order No 1471 from November 26, 2020).

© Taras Shevchenko National University of Kyiv, 2023

© Faculty of Philosophy, 2023

© Research Institute of Ukrainian Studies
of the Ministry of Education and Science of Ukraine, 2023

© Museum of Books and Printing of Ukraine, 2023

© Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University, 2023

© Milenium, 2023